

Erasmus beszámoló Leiden

A nevem Fasimon Dorottya, negyedéves joghallgatóként töltöttem az elmúlt fél évet Leidenben, Erasmus ösztöndíj keretében. Visszatekintve azt mondhatom, hogy az elmúlt fél évem az egyik legjobb volt az eddigi egyetemi éveim közül. A beszámolómat úgy igyekeztem írni, hogy a később kiutazó diákoknak is a segítségére legyen, általam néhány hasznosnak vélt információval.

2012. őszén hirdették meg az Erasmus pótpályázatot amire annyira vártam, mivel a tavaszi időszakban elmulasztottam a jelentkezést. Még a helyek sem voltak meghirdetve, de már akkor tudtam, ha lesz lehetőség Hollandiába, mindenképpen oda szeretnék majd pályázni. Szerencsém volt, mivel 2 helyet is hirdettek Leidenbe, persze azt nem tudtam előre mégis hányan fognak ide jelentkezni. A jelentkezési lapok kitöltésétől rendkívül gyorsan, 2 hét leforgása alatt megtudtuk az eredményeket, és igen most már azt mondhatom, hála az égnek, hogy sikerült. Azonban innen kezdődött a „nehezebb” része a dolognak, ugyanis a diákok innentől maguknak szervezik a kinti életük minden pillanatát, a kiutazás és kiköltözés leszervezésétől a szállás kereséséig. A később kiutazó diákoknak tanácsolom jó szívvel, hogy mihamarabb kezdjenek el szállást keresni, mert talán ez az egyik legnehezebb feladat, hogy 1500 km-re innen megfelelő szállást, megfelelő áron tudjanak találni. Esetemben szerencsére azt mondhatom, hogy ez rendkívül jól alakult, és viszonylag hamar – pár hét leforgása alatt - sikerült egy valóban nagyon jó apartmant bérelnünk. (a többes szám néhol azért szerepel, mert az egyik évfolyamtársammal, Erdősi Dorinával együtt sikerült megkapnunk a két Leidenbe szóló helyet, és sok mindent közösen intéztünk, többek között vele béreltem a lakást is.)

Ezen a linken találtunk rá a szállásunkra (www.accommodate.nl), és ha engem kérdeznének akkor a Smaragdlaan-t ajánlom, mivel mi is itt laktunk. Szerencsénk is volt, mivel a szoba a amit lefoglaltunk elég tágas volt és világos, és ami talán még fontosabb, hogy ár-érték arányban a linken található többi szálláshoz képest olcsóbb. (Zárójelben annyit megjegyeznék, hogy az itteni apartmanokban nincs sütő csak gáztűzhely, ez senkit ne érjen majd meglepetésként úgy mint minket ért.)

Magáról az egyetemről és a kinti tárgyról a Hogeschool Leiden University honlapjáról értesültünk (www.hsleiden.nl). Itt ami valóban a segítségemre volt, az a választható tárgyról a leírás, hogy az adott tárgy miről fog szólni, mire lehet számítani, illetve az application form-ot is innen töltöttem le.

Az egyetem

A kinti szemeszter február 12-én kezdődött, jól emlékszem mivel tudtam előre, hogy legalább 2 hét késéssel fogok tudni csak kiutazni. Ezért ezúton is nagyon hálás vagyok Pollák Zsuzsannának és Balogh Dorkának a segítségéért és együttműködéséért. Mindemellett a kinti egyetem koordinátorai is rendkívül segítőkészek voltak a helyzetem ellenére is, persze hozzá kell tenni, hogy szerencsém is volt, mivel a 2 hét késéséből csak 1 hét volt tanítás, ahol valójában érdemi tananyag még nem hangzott el, ezért a 2 hétben szinte nem maradtam le semmiről.

A következő lépés a kiutazás kérdése volt, hogyan is oldjuk meg. Nyilván két lehetősége van az embernek, vagy repülővel megy vagy kiköltöztetik autóval. Szerencsére a szüleim vállalták az autós utat, 1500 km volt ami nem túl rövid egyszerre ez igaz, de ha őszinte akarok lenni, így utólag is azt mondom elképzelésem sincs, hogy ennyi mindent – azért mégiscsak fél évre megy az ember és nem csak egy nyári nyaralásra – hogy lehetne repülőn megoldani, még akkor is ha kísérelve utazik valaki. Egyébként az út olyan 13 óra lenne, (visszafelé ennyi idő alatt ért haza a családom) de odafelé kicsit hosszabbra sikeredett, (17 óra) mivel Németországban kisebb dugóba keveredtünk.

Azt már most jótanácsként mondom, ha valaki Leident választaná és akár repülővel de pláne ha autóval utazik majd ki, vagy GPS legyen nála, vagy egy várostérkép, ha nincs akkor az eltévedést borítékolni lehet előre. Az igazság az, hogy nálunk csak arról a városrészletről volt előre nyomtatott térkép ahol laktam, s mint utólag kiderült ez nem volt elég.

De azt sosem fogom elfelejteni, hogy amikor beértünk autóval a városba, egyszerűen elállt a lélegzetem, olyan gyönyörűnek láttam a várost, egyszerűen olyan hangulata van, hogy azt nehéz szavakkal elmondani. Este 11 óra körül járt már, így a közvilágítás már javában égett és persze a házakban mindenhol égtek a villanyok, de a legmeglepőbb az volt számomra, hogy sehol nem találtam a függönyöket, így minden házba panorámás kilátást kapott az ember. A hatodik hónapra sem tudtam megérteni, hogy lehetséges az, hogy nem zavarja az embereket, hogy bárki betekintést nyerhet a teljes privát-szférájukba.

Ahogy már fentebb említettem, a városban kiigazodni elsőre, autóval, rendes térkép nélkül elég nagy kihívást jelent, nekünk sem ment könnyebben, így 1 óra keringés után sikerült megtalálni a szállást.

Úgy 1 hete lehettem kint, és azt már tudtam, hogy be kell szereznem majd egy biciklit, mivel elég nagy távolságokat kell ahhoz megtennünk nap mint nap az egyetemhez, illetve a városközponthoz, hogy ezt fél éven keresztül gyaloglással oldjam meg. Arról nem is beszélve, hogy a holland emberek életvitelének részét képezi a kerékpár, s mindenhová azzal közlekednek. Ha őszinte akarok lenni, ez az egyik olyan dolog ami a legjobban tetszett. Számukra nem kérdés, hogy munkába a boltba, az egyetemre, de még szórakozni is biciklivel járnak, egyszerűen lenyűgöző volt számomra. Persze ehhez azért hozzá kell tenni, hogy a körülmények is adottak hozzá, tehát akárhova megy az ember az biztos, hogy bicikli utat talál. Így a következő lépés a kerékpár vásárlás volt. Erre leginkább a second-hand shopokat tudnám ajánlani, mivel itt ki lehet fogni viszonylag jó áron kerékpárokat, és ha szerencsénk van akkor még jó állapotban lévőket is. Ami meglepő, annak ellenére, hogy mindenhová bicajjal közlekednek, a biciklik állapota - amiket nap mint nap használnak - kritikán aluli, jóformán egy-kettő majd szétesett alattuk. Arra érdemes azért odafigyelni, ha használtan veszünk kerékpárt, hogy a „bizonylatot” amit kapunk a vásárlásnál őrizzük meg, mivel amikor el akarjuk majd adni, akkor a bolt az eredeti ár 30%-ért visszaveszi, amennyiben megőriztük a blokkot. Azonban véleményem szerint, nem érdemes ide visszavinni, hiszen könnyedén el lehet adni bárkinek a bicajunkat azon az áron amiért vásároltuk, sőt akár még többért is (személyes tapasztalatból mondom).

Amikor eljött számomra az első nap az egyetemen, nem mondhatnám, hogy kicsit nem izgultam.

Milyenek lesznek az előadások és a gyakorlatok, mennyire fogom érteni, de szerencsére mint kiderült minden félelmem alaptalannak bizonyult. Az előadásokat túlnyomó részben Erik Vrinds tartotta, őszintén mondhatom, hogy az egyik legjobb tanár akivel eddig találkoztam, bármikor szívesen tanulnék huzamosabb ideig is nála ha megtehetném, arról nem beszélve, hogy az angolja elképesztően szép volt, és rendkívül érthető. Ezt azért emelem ki, mert a holland diákok, tisztelet a kivételnek, olyan borzalmas kiejtéssel beszéltek, ez a holland akcentus nagyon érződött az angol kiejtésükön és kezdetben nagyon kellett fülelnem, hogy milyen szavakat is mondanak.

De általánosságban elmondhatom, hogy a tanárok tekintetében szerencsénk volt mindig, mert nagyon jó tanáraink voltak, akikkel én személy szerint élveztem az órákat.

Az oktatásuk egyébként rendkívül különbözik a miénktől, olyan értelemben, hogy sokkal gyakorlatiasabb dolgokra fektet hangsúlyt, illetve jóval kisebb mennyiségeket kell megtanulniuk mint nekünk. Ez abból is látszik, hogy náluk a vizsgaidőszak minden negyedév végén összesen 2 hét, és ez idő alatt, négy-öt vizsgát abszolválnak, ami azért nálunk nem jellemző.

Tehát ez első nap egyrészt kicsit megkönnyebbültem, másrészt nagyon pozitív benyomást keltett. Maga az egyetem épülete elég nagy, és kellett idő mire megtanultuk, hogy mit merre találunk, hogyan igazodunk el az épületben. Belülről teljesen más stílusú mint az itthon megszokott – akár a mi egyetemünkhöz akár bármely más magyarhoz viszonyítjuk. Egy rendkívül modern épületről van szó, és ami még számomra nagyon szimpatikus volt, bár kezdetben szokatlan, az a színes falak és a színes burkolat.

Már a szemeszter elején fel kellett iratkoznunk egy listára, ha csatlakozni akartunk a Brüsszeli 2 napos kiránduláshoz amit az egyetem szervezett. Ennek keretében meglátogattunk az Európai Parlamentet, illetve a Bizottságot, ami egy joghallgatónak kifejezetten érdekes, ezért kár lett volna kihagynunk. Azonban a szállást és az utazást mindenki magának szervezte meg, így Farkas Olíviával (a másik magyar lány) és még két olasz csoporttársunkkal foglaltunk szobát magunknak, és az utazást is együtt szerveztük, így remekül sikerült ez a 2 napos kirándulás Belgiumba. Én különösen élveztem mivel ez volt az első alkalom, hogy ebbe az országba látogattam. Az első napon a Parlamentet látogattuk meg, ami rendkívül izgalmas és érdekes volt de egy nagyon kicsit csalódás volt számunkra, mert azt hittük, hogy majd láthatjuk hol is üléseznek a képviselők, ez azonban elmaradt. Délután 4 óra körül járhatott az idő amikor végeztünk a látogatással, így a következő lépés a szállás megkeresése volt, ami röpké két órába telt, így a nap végére mondhatni kicsit elfáradtunk. Nem terveztük, hogy éjszaka bemegyünk a városba, mégis este 10 óra körül fogtuk magunkat és egy éjszakai városnézést tartottunk Brüsszelben, ami nagyon jó döntésnek bizonyult, mivel éjszaka gyönyörűen ki volt világítva.

A második nap első felében a Bizottságot látogattuk meg, s itt készítettünk Olíviával képet is.

Délután pedig Olíviával amit csak tudtunk megnéztünk a további látványosságok közül. Egyébként erasmusos diákok nem voltunk sokan ebben a félévben, ahhoz képest, hogy egykori Erasmus tutorként láttam, hozzánk mennyi diák jött egy félévben. Összesen voltunk nyolcan, ebből mi hárman magyarok. Ennek ellenére az első negyedévben az óráink teljesen külön voltak, ugyanis

szétszórtak minket a holland osztályokba. Az is érdekesség, hogy míg nálunk egy oktatási év két félévre van osztva, a hollandoknál négy negyedévre, ami négy vizsgaidőszakot is jelent, esetünkben kettőt mivel két negyedévet töltöttünk kint.

Minden diák – mi is kaptunk természetesen - rendelkezik kint egy azonosítóval, hasonló mint nálunk a neptun kód, és ezzel tud belépni a rendszerbe (ELO) ahol láthatja az órarendjét, illetve a felvett tantárgyait, vizsgáit. Ami elképesztő és nagyon meglepett, hogy minden előadásról videofelvétel készül amit aztán feltöltenek az ELO-ra, így a diákok, ha nem tudtak részt venni az előadáson később otthon meg tudják azt nézni. Ez véleményem szerint fantasztikus ötlet, persze azt hozzátennem, hogy nem divat nem bejárni az előadásokra. Ami még különbség, hogy mind az előadások, de pláne a gyakorlatok jóval interaktívabbak, mint a hazai egyetemeken. A gyakorlati órákon jóformán a tanár diák párbeszéd aránya 50-50 %, ami az elején nem tetszett, hiszen máshoz voltunk/ vagyunk szokva, de a végére kifejezetten kedveltem az ilyen típusú órákat.

Ha valaki Leidenben jár két dolog van ami kötelező, az egyik a piac, minden szerdán és szombaton délután ötig tart, és a másik a piacon kapható frissen sütött waffel, pláne ha valaki édesszájú, de még ha nem is az, akkor is ki kell próbálnia. Mondhatni náluk ez olyan nemzeti édesség. Kétféle waffel közül választhat az ember – érdemes egyszer azért mind a kettőt kipróbálni, na nem egyszerre mert a jóból is megárt a sok. Az egyik hasonló az itthon kapható gofrihoz, bár más alapanyagokból készül a tészta, és kicsit édesebb is, a másik pedig két meleg ostyalap van összeragasztva meleg folyós karamellaszósszal. Mindenképp ki kell próbálni ha valaki Hollandiában jár.

A következő közös programunk a kinti diákokkal – ezt már magunknak szerveztük – Haarlemben városnézés. Sajnos épp olyan napon sikerült ellátogatnunk amikor fesztivál volt a városban. Mondhatnám, hogy egyik szemem sírt a másik nevetett. Egyrészt sírt mert így kevésbé lehetett nyugodtan várost nézni, másrészt nevetett mert egy vándorvidámpark is épp arra járt, ahol Dorinával felültünk erre :

Óriási élmény volt számomra. Dorinával pár percig hezitáltunk, hogy felüljünk-e, azonban úgy döntöttünk, hogy kipróbáljuk, mégiscsak Erasmuson vagyunk. Ami azt illeti nem bántuk meg.

Ha valaki a tavaszi félévben tartózkodik huzamosabb ideig Hollandiában, egyrészt szerencsésnek mondhatja magát mert láthatja a tulipánmezőket, ami őszintén mondom, hogy gyönyörű látvány, másrészt lehetősége nyílik arra, hogy meglátogassa Keukenhofot. Ez a park egy olyan kert – Leidentől busszal 30 percre található – amely telis-tele van tulipánokkal. Sajnos ezt szavakban

átadni nem lehet, hogy mennyire lenyűgöző, de még a fényképek sem tudják visszaadni azt a látványt amit élőben nyújt. Keukenhof tulajdonképpen a világ legnagyobb virágoskertje, mivel a 32 hektár területű kertben, évente olyan 7 millió virághagymát ültetnek el. Elképesztő nemde? A park minden évben összesen pár hétig tart nyitva, március végétől május közepéig, hiszen ez időszakban virágoznak a tulipánok.

Mi május elején jártunk ott, és óriási szerencsénk volt mivel azokban a hetekben az időjárás nagyon szeszélyes volt. Mivel tíz nappól kilencet esett az eső, és mi pont azon az egy napon jártunk ott amikor gyönyörű napsütés volt. Erre készüljön fel mindenki aki hosszabb időt tervez kint tölteni, hogy nem az itthon megszokott jó idő várja majd kint. (Most júliusban az utolsó egy hétben mikor kint voltam, egy nap például olyan rossz volt az idő, hogy a nyár kellős közepén be kellett kapcsolni a fűtést.)

Tehát ha valaki kint tartózkodik Hollandiában ezen időszakban, Keukenhofot semmiképp se hagyja ki a látnivalókból.

Ezen kívül van még egy dolog amit tényleg szintén ajánlanék mindenkinek, aki csak egy kicsit is rajong az élményparkokért és mindenért ami adrenalinnal jár. Ugyanis számomra még óriási élmény volt Efteling, ez a Benelux államokban található legnagyobb vidámpark. Leginkább a Franciaországban található Disneylandhez tudnám hasonlítani. Ez a világ egyik legrégebbi mese- és vidámparkjának mondható, mivel 1952 óta fogadja a látogatókat. Aki Eftelingre szánja az idejét, az számoljon azzal, hogy Leidenből az út hossza 4 óra, ezért időben el kell indulni. Reggel 9 órakor indultunk így délután 1 órára értünk a parkba, amivel sajnos nem számoltunk, hogy a zárás 6 órakor volt, így az 5 óra ott töltött időt elég rövidnek éreztük. Délután 6 órakor indultunk haza, így este 10 órára értünk Leidenbe. Felejthetetlen élmény volt, talán az egyik legjobb program az egész fél év alatt amit kint töltöttem!

Természetesen a fővárost is meglátogattuk a lányokkal, egy egész napos városnézést terveztünk meg. Vonattal nincs messze Leidentől, összesen 40 perc tehát tényleg rövidnek mondható az út. Kint létem alatt három alkalommal látogattam Amszterdamba. Először Dorinával és Olíviával jártam ott, másodsor amikor pár barátom (évfolyamtársaim) és a testvérem a vizsgaidőszak után meglátogatott 5 napra kint, és harmadszor pedig a családommal. Mind három alkalom jó volt, de természetesen az újdonság erejét semmi sem tudja felülmúlni. A lányokkal gyalog vágunk neki a fővárosnak, ami elég fárasztónak bizonyult a nap végére, de megérte. A vonatállomástól egyből a sétálóutca felé vettük az irányt, természetesen egyik szuvenírboltot a másik követte. Innen az egyik főterre vezetett az utunk, ahol a Madame Tussaud múzeum található, illetve a Királyi Palota.

Innen pedig ellátogattunk a virágpiacra. Tudni kell, hogy bármerre jár az ember Hollandiában, bárhol tud vásárolni tulipánhagymákat. A következő állomásunk Amszterdam másik főteréhez vezetett ahol az „ I AMSTERDAM” felirat található, azzal a gyönyörű zöld réttel, a Van Gogh múzeummal és a Nemzeti múzeummal egyetemben. Itt természetesen rengeteg képet készítettünk a lányokkal, és Olíviával még egy jó nagy nutellás-waffelt is megettünk. Ezután következett a piros-lámpás negyed, ami azért kihagyhatatlan látnivaló ha az ember Amszterdamba jár.

Összegzésképpen szeretném azt elmondani, hogy a lehető legjobb döntés volt részemről Leident választani. A kint-tartózkodásom ideje alatt rengeteg városba látogattunk el, amit nem tudtam itt mind kifejtteni, de azt tudom, hogy egyetlen egy olyan városban sem jártam, ami versenyezhetett volna Leiden szépségével. Ebben az öt oldalban úgy érzem egyáltalán nem sikerült átadnom azt az élményt és tapasztalatot amit én ezen idő alatt szereztem, és talán nem is lehetséges. Nem tudom átadni se szavakkal, se képekkel nem tudom illusztrálni azt, hogy mennyire jól éreztem magam. Ez talán nem is baj, hiszen én tudom és ez a legfontosabb. Örök és életre szóló élmény marad számomra ez a fél év!